in starimi grobovi, med znanimi in neznanimi, zapuščenimi in z venci pokritimi . . . povsod se sprehajajo ljubeča srca . . . z nenavadnim spoštovanjem, s skrivnostnim občutkom, ki vzbuja misel na smrt . . . na katero duh se tolažilno ozira.

Tajna moč jim vzbuja željo, da bi se združili z dragimi rajnki, da bi jih videli v novi še lepši podobi . . . ona jih sili, da se sprehajajo z žalostnim duhom mimo kostij svojih preljubih, medtem ko v svetišču, oblečenem v žalost, veličastni obredi povzdigajo dar in gorečo molitev kot prijetno vonjavo pred večni prestol.

Tako na dan vernih! Kaže se čmeren, kdor ga opazuje v dnu grenkih spominov, v strašnem uničenju zemske lepote. Toda onim, katerim smehlja pogled na bodočnost . . . na blaženo večnost . . . in kaže slavo duha nad ničevostjo zemskih ostankov . . . tem je ta dan naznanitelj plačila — napoči jim v sladkih solzah, ki so tudi molitev in med razlitjem čistih občutkov zopet zaide.

Tako na dan mrtvih! Med njimi in med nami se snuje tajna pogodba: proseče glasove pošiljamo k nebu, na zemljo pa prihaja oživljajoči piš nebeške ljubezni, jasen nasmeh, ki izhaja iz lepote najvišjega Kralja, skrivnosten poljub, ki ga pošilja največja Dobrota, kateri želi naše srce zapeti zahvalo, ki začenja tu doli v dolini bolesti in nadaljuje v večnem veselju, tam gori, kjer se blagoslov na veke razliva.

Življenje Don Boska.

XIII. Don Bosko se naseli v hiši Pinardi.

Peš sta korakala don Bosko in njegova mati po poti, ki vodi iz Becchi proti Turinu. Mati je nosila košarico perila, sin pa brevir in nekaj zvezkov, v katere je zapisaval izreke sv. pisma in sv. očetov. Nista govorila o svetnih dogodkih, govorila sta o Bogu in se s svetimi pogovori navduševala za delo, ki ju je vabilo v Turin.

Šele proti večeru sta dospela do turinskega mesta. V ulici „Regina Margherita“ ju sreča goreč duhovnik Janez Vola. Ljubeznivo se jima približa in vpraša:

— „Odkod tako trudna in prašna?“

— „Od doma, gospod Vola“, odgovori don Bosko.

— „Od doma? Pa peš? Zakaj se ne peljeta?“

— „Nama manjka tega“; don Bosko gladi palec ob kazalec, hoteč zaznamovati, da nima denarja.

„In kam gresta sedaj?“

„V hišo Pinardi.“

— „In pripomočki? Življenje v mestu je drago . . .“

— „Za zdaj nimava ničesar. Upam pa, da bo Previdnost preskrbela pripomočkov nele za živež in stanovanje, marveč tudi za zavod in veliko cerkev.“

— „Zahvali Boga, da ti je dal tako zaupanje. Ali vaju kdo pričakuje?

— „Nihče.“

— „In večerja?“

— „Je še treba misliti. Le miren bodi, Previdnost bo vse preskrbela.“

— „Dobro, dobro“, ponavlja dobri duhovnik, čudeč se velikemu zaupanju. „A vendar . . . če bi jaz vedel . . . če bi jaz mogel . . .“ in je iskal po žepu. „Mi je žal, da nimam pri sebi denarja . . . No, za zdaj kar to-le vzemi“, in mu ponudi srebrno uro.

„Ali boš ti brez nje?“

— „Imam drugo“, odgovori Vola, „vzemi in stori, kar ti drago.“

Don Bosko se je zahvalil in obrnivši se k materi, je rekel: „To je dokaz, da bo Previdnost božja skrbela za naju.“ Ure ni imel dolgo. Takoj drugi dan jo je prodal urarju, denar pa obrnil za svoj oratorij.

Kmalu sta bila v hiši Pinardi. Kdor je stopil v nju stanovanje, je na prvi pogled opazil, da ondi skupno z uboštvom kraljuje mir in zadovolje.

Ko so dečki zvedeli o don Boskovem prihodu, je bilo njegovo stanovanje kmalu polno. Nekateri so prihajali, drugi odhajali, vsi se pa radovali in hvalili Boga, da se je ljubeznivi oče zopet povrnil.

Don Bosko je z novo požrtvovalnostjo začel delovati za ubogo mladino. Število dečkov je toli narastlo, da je bilo stanovanje kmalu premajhno; moral je vzeti v najem še druge sobe. Te so prav dobro služile za večerne šole in v grdem vremenu. „O, koliko veselih trenutkov smo preživeli med onim zidovjem“, je l. 1893. pisal prof. Franc Moranzana. „Goreča in odkristosrčna ljubezen, ki je sijala iz don Boskovih očij, je vabila dečke ter storila, da so z veseljem bivali v njegovi navzočnosti. Kadar je don Bosko govoril, se nam je zdelo, da govori sam Bog. Njegov pogled, njegov nasmeh nas je hrabril in izpremenil oratorij v kraj zabave in notranje sreče.“

Najbolj prijazen pa je bil prostor pred Pinardijevo hišo. Tu na prostornem dvorišču je don Bosko preskrbel vsakovrstno igralno orodje. Vsak čas se je izmislil novih iger. Z dečki je tekal, bil žogo, jih lovil in navduševal; — bil je otrok, istočasno pa oče med živahno mladino.

Veselje na tem svetu pa ni nikdar tako čisto, da bi mu ne bila primešana kaplja grenkosti. S strahom je moral don Bosko sredi največjih zabav zreti prizore, ki so vznemirjali blagočutno srce. Bal se je, da mu prebivalci, stanujoči v njegovi bližini, z nesramnim govorjenjem in zapeljivim obnašanjem pohujšajo mladino.

Največ težav mu je provzročala gostilna Bellazza. Koliko kletvine, koliko pohujšljivih prizorov je moral prezreti ubogi don Bosko. Kolikrat mu je vpitje, petje in godba pretrgalo pridigo. Večkrat je bil prisiljen zapustiti leco ter se podati med divje pijance, da jih je s prijazno besedo nekoliko umiril. Toda komaj se je povrnil, se je zopet zaslišalo prejšnje vpitje.

Don Bosku je krvavelo srce. Nič več ni mogel prenašati pohujšanja. Skušal si je pridobiti nesramno gostilno. Peklo je sicer napelo vse svoje moči, da bi ubranilo, toda po dolgem trudu je zmagal don Bosko; — kupil je gostilno in jo izpremenil v šolske sobe.

Tam kjer se je pred nekaj tedni glasilo vpitje in kletev, se zdaj pod vodstvom mladega duhovnika don Boska vzdiga goreča molitev nedolžne mladine. Gnezdo nenravnosti in najbolj pohujšljivih prizorov se je izpremenilo v kraj svetosti in molitve. Nedolžni dečki s svojo gorečnostjo zadoščajo za razžaljenje, katero je pred nekaj tedni na istem prostoru prejemal Bog od nesramnih grešnikov. Kako vesel je zdaj don Bosko, kako veseli so dečki, in kako čudovita so božja pota.

Da bi bili dečki še bolj varni pred pohujšljivim svetom, je don Bosko obkolil oratorij z visokim obzidjem. Hiša Pinardi je postala podobna malemu zavodu, ki se je tekom let razširil v ogromno poslopje.

Pred hišo, tam kjer se dandanes vzdiga svetišče Marije Pomočnice, je stalo košato drevo. Don Bosko je je imenoval drevo življenja in zakaj?

Bilo je neko nedeljo leta 1846. Dvorišče Pinardijevo je bilo polno igrajočih se dečkov. Zunaj ob obzidju so se plazili trije dečki; — premišljevali so, kaj pomeni veliko vpitje.

„Poglejmo vendar“, reče najbolj predrzen. „Vidva mi pomagajta na zid, in kmalu bomo vedeli, kaj pomeni.“

Prijatelja sta bila zadovoljna. Toda predrznež se je vjel v zanko. Komaj je bil na zidu, ga hudobna tovariša suneta črez zid. Ubogi deček pade pred don Boska, ki se je znotraj ob obzidju sprehajal z Borelom.

Duhovnika se prestrašena odmakneta nepričakovani prikazni. Ko pa don Bosko zapazi dečka, — ga prime za roko. Deček je vpil, praskal in grizel. Vse je storil, da bi se iztrgal iz don Boskovih rok.

„Kam hočeš iti? Poslušaj vsaj eno besedo! Zakaj hočeš bežati.“

— „Vi me hočete pretepati, vi me hočete zapreti“, je še bolj glasno vpil deček ter skušal bežati.

„Jaz pretepati? zapreti? Kaj si mi storil? Ali ne vidiš, da si sredi dveh prijateljev, dveh duhovnikov?“

— „Moj oče pravi, da so duhovniki . . .“

— „Nikar ne vrjemi. Poglej naše dečke, kako so veseli, kako skačejo. Vprašaj jih, če jih ne ljubim . . .“

Don Bosko ga je še dalje izpraševal. Kmalu si je pridobil njegove srce. Deček zadovoljen je šel igrat.

Igra je kmalu minula. Pozvonil je zvonec, in dečki so veselo pozdravljali don Boska ter se vračali domov. Vsi so odšli, le enega je pridržal don Bosko: bil je pred kratkem došli prijatelj. Don Bosko mu je rekel par besedi; pohvalil ga je in ga odpustil.

Človeško srce se čuti najbolj srečno takrat, ko biva v bližini ljubečega srca. Zato v njegovi odsotnosti po njem hlepi in komaj čaka, da se more ž njim združiti. Tudi nežno srce našega dečka je komaj čakalo, da bi teden minul, da bi zopet govoril s prijaznim duhovnikom.

Čim večja pa je ljuhezen človeškega srca, temveč trpi, ako mu zlobna roka pretrga zvezo z ljubim prijateljem. To se je skoraj zgodilo z našim dečkom. Oče je zvedel, da je bil sin pri don Bosku. Srdit kot lev ga je poklical k sebi in mu ostro prepovedal z njim občevati.

Približala se je nedelja. Ker deček ni upal stopiti v oratorij, se je žalosten sprehajal ob njegovem obzidju. V otroški zavisti se je večkrat približal železni ograji. Pogledal je skozi njo in se hitro umaknil, kakor bi se bal, da bi ga don Bosko opazil. Videl je dečke, videl don Boska — in ta pogled mu je vzbujal v srcu še večjo žalost.

Prevelika je bila dečkova ljubezen, da bi s pogledom nasitil svoje srce. Moral je govoriti z ljubeznivim don Boskom. Ljubezen premaga vse in ta ljubezen je storila, da je deček odprl vrata in počasi vstopil. Jokaje je pripovedoval don Bosku o očetovi krutosti. Don Bosko ga je pa ljubeznivo prijel za roko, ga tolažil in mu zagotovil, da bo pomagala Marija Devica. Razburjeno dečkovo srce je postalo mirno.

To pa ni ostalo očetu prikrito. Kako je zvedel, ni znano, a zvedel je in neusmiljeno pretepal ubogega dečka.

Deček je bil žalosten. Dnevi so počasi potekali. Približala se je sobota. To noč deček ni mogel spati. Mislil je na tovariše, na veselo zabavo, na ljubega Boska, na svojega očeta, istočasno pa je zdihoval in si brisal solze. Noč je bila dolga; komaj je čakal, da je zasvetila jutranja zarja.

Bilo je mrzlo zimsko jutro. Deček je vstal in se na tihem podal v oratorij. Že pred nekaj dnevi ga je don Bosko povabil k sv. spovedi; danes naj ustreže don Boskovi želji in naj s kruhom močnih osladi grenke bolesti.

Z bolj mirnim srcem kakor v cerkev se je deček po sv. obhajilu vrnil domov. Popoldne je zopet prišel k božji službi.

Kdove, kako je oče zvedel, da je bil sin pri don Bosku. Ni še stopil v hišo, že prihiti oče s sekiro iz sobe — bil je pijan. Deček prestrašen beži, oče za njim. „Ne boš mi ušel, poginiti moraš . . .“ in je preklinjal, kakor obseden.

Preveč mu je vino motilo korake, da bi dohitel gibčnega sina. Kakor bi mignil, je bil deček pri don Boskovih vratih. — Bila so zaprta. Deček ne premišljuje dolgo; hitro spleza na drevo in se skrije med košatim vejevjem.

K sreči ga oče, ki je pritekel izza vogala, ni mogel viditi. Naravnost jo je krenil k don Boskovim vratom.

„Kje je moj sin, da ga ubijem? O, ga bom že našel . . .“

— „Tukaj ga ni“, odgovori don Bosko, ki se je radovedno približal vratom in jih odprl.

„Tu mora biti“; in se divje vrže v sobo.

Don Bosko ni mogel prenašati skrajne predrznosti. „Jaz vam rečem, da vašega sina ni tu, in če bi tudi bil, vi nimate pravice vstopiti brez dovoljenja v moje poslopje.“ To rekši, ga prime za roko in vrže na cesto.

Dolgo je še vpil pred vratmi. Ko se je naveličal, je mrmraje odšel. Le tupatam se je obrnil nazaj, požugal s pestjo in se pridušil.

Don Boska je začelo skrbeti, kje bo deček. S svetilko v roki ga išče okrog hiše. Večkrat ga pokliče po imenu, potem obstoji, posluša, toda nikakega odgovora.

Kaj, če bi bil na drevesu? ta misel mu šine v glavo. Res gre pod drevo. Ob svitu svetilke zapazi na drevesu nekaj črnega. Podobno je človeku, vendar natančno ne more razločiti. Pokliče; nikakega odgovora. S strahom spleza na drevo do črne prikazni. Bil je deček, nezavesten, trd od mraza. Počasi ga don Bosko pritisne k sebi in ponese v sobo. Od tega dne je don Bosko imenoval to drevo drevo življenja.

Takoj drugi dan pošlje dečka v bližnjo vas. Pošten gospodar se ga je usmilil in sprejel med svoje učence. Deček je postal goreč katoličan in imeniten mojster. Vzel je očeta k sebi in mu nekdanjo neusmiljenost poplačal s sinovsko ljubeznijo. (Dalje.)

Dvaindvajseti oktober

bode ostal sal. zavodu v sladkem spominu. Po smrti č. g. dr. Angela Feste že več mesecev sirota, je dobil novega očeta in voditelja, č. g. Alojzija V. Kovačiča. Z navdušenjem ga je zavod pozdravil in mu klical „na mnoga leta".

Isti dan pa je pozdravil zavod v svoji bližini prekrasen dar sal. sotrudnic — lepo votlino lurške Device.

Presv. daritev je odprla slavnost. Lepo število sal. sotrudnic se je zjutraj ob sedmih zbralo v lično okrašeni kapelici in pristopilo k angelski mizi. Na desni strani oltarja se je iz vrta svežih cvetic vzdigoval snežnobeli kip brezmadežne Device ter pričakoval trenutka, da ga ponesó na odmenjeni prostor.

O pol deseti uri je bila slovesna sv. maša. Daroval jo je novoizvoljeni vodja, č. g. Al. V. Kovačič. Neustrašljivi sal. sotrudnik, č. g. Janez Smrekar, ga je pozdravil z lepimi besedami in mu klical iz nebes obilo blagoslova. Lepo število odličnih oseb in priprostega ljudstva je polnilo kapelico, hoteč izkazati novemu voditelju največjo naklonjenost in spoštovanje.

Še več ljudstva kakor zjutraj se je zbralo popoldne. Ni bila polna le kapelica, tudi zunaj je stalo obilo ljudstva.

Obširno bi radi govorili o krasnem govoru vč. g. kanonika dr. Čekala, če bi nam dopuščala čas in prostor, le to rečemo, da so ga občudovali in pohvalili vsi poslušavci.

Po krasnem govoru je vč. gospod kanonik blagoslovil kip Brezmadežne, katerega so po blagoslovu med petjem lavretanskih litanij prenesli iz kapelice v lepo votlino. Pri votlini je čakala godba gojencev, ki je z veselo koračnico pozdravila Marijo. Pevski zbor gojencev in sal. sotrudnic pa jo je pozdravljal z lepimi Marijinimi pesmimi. Po blagoslovljenju votline, ko je že Marija stala na svojem prostoru in iz lepe votline zrla proti nebu, kakor bi prosila

blagoslova nad ginjene častivce, je bil blagoslov z Najsvetejšim. Po blagoslovu je ljudstvo še dolgo časa ostalo pri votlini in goreče molilo.

Vsakdo, ki je videl votlino in kip, se je hvaležno izrazil. Kazalec z napisom: „K lurški votlini“ ti pokaže pot, ki pelje iz zavoda proti votlini. Kratka pot te pripelje na prostoren prostor, obraščen od visokih košatih dreves, ki storé prostor še bolj čaroben in bolj pripraven za lurško votlino. Široke stopnjice, ki se zgoraj izožijo v tri snežnobele, vodijo k lepi votlini. Votlina je izdelana iz sivih skal. Kip Marije brezmadežne stoji na divji skali, iz katere curlja majhen studenček, ki se zgublja v peščeni zemlji. Votlino zapira lepa železna ograja, na vsaki strani votline pa visite dve veliki svetilki. V pročelju kapelice stoji bela kamenita plošča z zlatim napisom: „Ego sum Immaculata“. Dva kamenita stebra vzdržujeta klop, kamor lahko poklekne pobožen obiskovavec te lepe votline.

Krasno delo kaže, koliko premore združena moč sal. sotrudnikov in sotrudnic. Hvala lepa vsem blagim srcem, ki so sodelovali pri tako krasni zgradbi. Marija Devica naj vam obilo poplača — blagoslovi naj vas in vaše družine. Nas naj pa krasno delo spominja na blage dobrotnike in dobrotnice, da jih nikdar ne bomo zabili.

Nekaj črtic o salezijanskih misijonih.

Salezijanski misijonarji v Quitu.

(Dalje.)

IX.

Vas Guajara šteje okoli 400 duš. Prebivavci so razun dveh ali treh družin večina zamorci.

Ko pri nas govorimo o zamorcih, zdi se nam, da ne poznajo ljubezni. In vendar so tako ljubeznivo in uljudno sprejeli naše jetnike. In kako ljubijo krščanske duhovnike. Poslušaj, kaj piše eden jetnikov.

„Ali vidiš onega starca, polnega življenja, ki streže pri mizi? Njegovo ime je Martin. O, kako je ljubezniv! Pripovedoval je o začetku zamorcev v onih pokrajinah. „Mi smo kristjani“, je rekel; „za Bogom se moramo zahvaliti dobrim kapucinom, ki so se toliko trudili za naše zveličanje. Za nas so živeli, z nami delili revščino in težave. Toda tudi ti so morali v prognanstvo. Ako tako neusmiljeno počenjajo s služabniki božjimi, kaj šele bodo storili z nami, ubogimi zamorci?“ Tu je žalostno povesil glavo in postal resen. „Pred nekaj dnevi smo jih zadnjič pozdravili. Njih podobo nosimo tukaj“, se udari na prsa; — „in predno se izbriše, se bodo vrnili. Za njimi se bodo vrnili tudi salezijanci“. Vsi so napili ter voščili srečen izid.

Večerjali smo zunaj pod milim nebom. Ko je napočil mrak, smo se umaknili nočnemu zraku, ki je jako nevaren človeškemu zdravju — šli smo v spalnico.

Kmalu je prehitel za nami Martin. Prinesel nam je gorko pijačo.

— Gospodje, morda vas motim?

— Kaj ste prinesli?

— Sladko pijačo, zdravilo.

— Zakaj pa to?

— Vzemite z zaprtimi očmi. Ta pijača je zoper mrzlico, ki se prav rada prime — zlasti ptujcev.

Prvi dan pravega prognanstva ni nudil velikih težav. Vsi so bili zadovoljni. Iz hvaležnosti za prejete dobrote so molili rožni venec in večerne molitve, potem se pa vlegli mirno k počitku.

Veseli prelepega praznika, prve cvetke amerikanskih svetnikov sv. Roze Limanske, so drugo jutro 30. avgusta zadovoljni vstali. Upanje, da bodo ta dan opravili presv. daritev, jih je bodrilo. A motili so se; niti k mizi Gospodovi se niso smeli približati, — zadovoliti so se morali z rožnim vencem in premišljevanjem.

Med molitvijo so imeli čudne slutnje...

— Izročimo se Bogu, so rekli po molitvi. — Nič naj nas ne straši, nam je priporočal don Bosko; te besede naj nas spremljajo. Če nas pustijo tu, če nas odpeljejo proč, če nas čaka še toliko trpljenje, vedno ponavljajmo: nič naj nas ne straši!

Med tem pogovorom zagledajo sela, ki je prinesel iz Ibare pismo. Pismo je bilo za načelnika.

— Tu je naša usoda.

— Molimo za vdanost v voljo božjo.

— Da, da, vedno naj se zgodi volja božja, so ponavljali eden za drugim.

Trenutek potem, medtem ko je vsakdo na tihem ponavljal svojo obljubo, potrka nekdo na vrata. V sobo stopi načelnik s pismom.

— Dobrodošli gospod, ga pozdravijo misijonarji; — kaj dobrega prinašate?

— Nevem, če bo dobro ali slabo. Poglejte pismo! Videlo se je, da ga nekaj vznemirja.

— Gospod, všeč nam je vaša uljudnost, a prosimo vas, rešite nas hitro. Povejte natančno naš položaj.

— Dobro. Vedite, da me je predsednik še nadalje izvolil za načelnika...

— Smo prav zadovoljni...

— In mi ukazuje nadaljevati pot.

— Mi smo pripravljeni.

— Ali smem pristaviti?

— Morda kaj slabšega?

— Ukazuje mi, naj dobro pazim, naj se ne pustim prevariti.

— Kaj ne, smo nevarni?

— Če bi vas predsednik poznal, kakor vas poznam jaz, bi gotovo ne pisal kaj takega.

Še isti dan so se misijonarji poslovili od dobrih zamorcev. Obilo ljudstva se je zbralo pri njih odhodu in dalo misijonarjem zadnji „z Bogom“.

Ura je bila ravno deset, ko se je žalostni sprevod pomikal iz vasi proti Gualupi. Pot je postajala čedalje bolj težka. Gore in doline so odprle orjaške gozdove. Potovali so na levi strani reke Mire. Tupatam so morali predirati gosto trnjevo grmičje; marsikdo se je ranil do živega.

Kakor da bi to trpljenje, ne zadostovalo, se je vzdignilo zoper nje tudi nebo. Začelo je hudo deževati. Toda misijonarji veseli, da morejo trpeti za božjo čast, so neustrašeno nadaljevali pot. Govorili so malo, le tuintam je kdo izustil izrek don Boska: nič naj nas ne straši.

Ura še ni bila šest, ko so dospeli v Gualupo. Le štiri hiše so, zidane iz blata, posušenega na solncu. Sredi poslopij se razprostira širok travnik — glavni trg male vasice.

Kakor v Cuajari, tako so tudi tu prihiteli zamorci ter jim odprli usmiljena srca. Pripravili so jim večerjo, revno sicer kakor oni, a teknila je dobro, ker je prihajala iz radodarnih rok.

Ko so zamorci zvedeli o prognanstvu misijonarjev, so postali žalostni. „Tudi vi v prognastvu;“ so milo ponavljali. „Uboga dežela, kako je mogoče, da bi jo Bog blagoslovil, ako preganjajo njegove služabnike? Tudi

Odkritje don Boskovega spomenika v Castelnuovu.

naše očete so razgnali, pa jih bodo zopet poslali. Mi jih pričakujemo, morajo se vrniti.“

Pripovedovali so tisoč lepih stvari o dobrih kapucinih. „Dobri očetje so bili vsak čas pri nas. Pa kako lepo so nam govorili o Bogu, o krščanskih dolžnostih — nehoté smo morali ljubiti Boga.“

Zlasti zgovoren je bil Martin, ki je bil po uljudnosti in živahnosti docela podoben Martinu iz Cuajare, le bolj mlad je bil in bolj čokat. Celo noč bi poslušali njegovo pripovedovanje, s tolikim navdušenjem je opisoval kapucine. Toda treba je bilo poiskati vodnika, veščega težavne poti skozi Paylon.

— Martin, treba je, da poskusimo tvojo srčnost, pretrga ravnatelj.
— Govorite!
— Ti gotovo poznaš pot skozi Paylon.
— Pa še kako dobro. Z zaprtimi očmi ga upam preteči. Marsikdo se ga boji, in je tudi težaven, jaz se ga pa zlepa ne ustrašim.
— Bi nam hotel pokaziti pot?
— Jaz?
Tu kakor prestrašen namrši goste obrvi, in zopet ponovi: „Jaz?“
— Ti, ti. Saj ne zastonj; ti bomo plačali.
— Grem domov prašat za svet; potem me pa pričakujte v Liti.
Zamorec je odšel in se ni več pokazal. Misijonarji so izmolili večerno molitev in se vlegli k počitku. (Dalje.)

Praznični oratoriji ali zabavišča.

(Glej „Don Bosko“ mesec september.)

Tekmovanje v katekizmu.

Vsako leto proti koncu pusta se oglasé tisti, ki se želé udeležiti tekmovanja. Ti mladeniči tvorijo poseben oddelek. Tekmovanje se vrši nekaj nedelj po Velikinoči. Ta dan mora vsak tekmovavec pred zbrano množico tovarišev, predstojnikov, starišev in sotrudnikov pokazati, kaj in kako se je naučil. Tistega, ki odgovarja najboljše, imenujejo knezi, naslednja dva pa konzula. Najlepše darilo dobi knez, za njim pa prvi in drugi konzul. Tudi med ostale razdelé nekaj daril, da jim vsaj nekoliko poplačajo trud, kajti vsak je moral ponoviti ves katekizem.

Kako se vrši tekmovanje, boste najbolje razvideli iz sledečega opisa, katerega je l. 1888. prinesel salezijanski glasnik v Turinu. Najprej opiše zunanje priprave: lep oder za tekmovavce sredi dvorišča, potem govore, deklamovanje, petje in godbo. Kar se pa tiče tekmovanja, piše tako-le:

„V začetku posta se je oglasilo 280 dečkov. Večina jih je pozneje svojevoljno odstopilo, nekaj jih je pa bilo odvrženih pri tekmovalnih vajah. Ostalo jih je le še trideset.

Ti so sedeli na lepem odru. Vsi so prav dobro odgovarjali, a kneževsko čast in prvo odlikovanje je dosegel le eden.

Na dano znamenje so tekmovavci vstali. Izpraševalna komisija je takoj začela izvrševati svoj posel: vsakemu po vrsti je stavila vprašanje, katero je potegnila iz male vrečice. Ako se je tekmovavec le nekoliko zmotil, mu je zvonček že naznanil, da naj zapusti oder. Vsakdo si lahko misli, kako so tekmovavci pazili na vsako vprašanje, katero jim je stavila komisija. Nepremično so zrli izpraševavce. Le tedaj, ko so dobro odgovorili, so se radovoljno ozrli po sorodnikih, predstojnikih in tovariših, ki so jim odgo-

varjali z odobrovajočim nasmehom. Mislili smo, da bo kmalu veliko število tekmovavcev stopilo iz odra, toda, predno se je to zgodilo, so morali izprašati ves katekizem. Posebno dobro je odgovarjal deček osmih let, najmlajši med tekmovavci. Vsi so se mu čudili in mu pogosto ploskali v pohvalo.

Ko so bili še samo trije, je komisija dovolila, naj sami določijo kneza. Bili so: Allegro, Ruffino in Sclaverano. Brez knjige v roki so eden drugemu stavili vprašanja tako gladko in urno, da se je čudilo vse občinstvo.

Dolgo je trajalo to tekmovanje. Nakrat se pa Sclaveranu ustavi; zmotilo ga je neko vprašanje in revež je moral zapustiti oder. Ostala sta le še dva tekmovavca: Ruffino in Allegro. Slednji, ki se je ves čas vedel mirno in resno, je stavil Ruffinu vprašanje, na katero mu ni mogel takoj odgovoriti. Godba, ki je že željno pričakovala tega trenutka, je zasvirala na čast tekmovavcu veselo koračnico, občinstvo pa mu je navdušeno ploskalo.

Novemu knezu je predsednik slavnosti podaril lepo srebrno uro s srebrno verižico. Ruffino je dobil krasno vezano knjigo, vsak tekmovavec pa nekaj obleke.

Zadnja leta knezi lahko stopijo brezplačno v zavod. Na koncu tekmovanja preberejo imena knezov iz prejšnjih let.

Nihče ne bo dvomil, da je tekmovanje v veliko korist ne le tekmovavcem, marveč tudi vsem tistim, ki se udeleže slavnosti.

Ivan Perovšek S. Sal.

Pogovor

med salezijanskim nasprotnikom in salezijansko sotrudnico.

Sotrudnica. — Kako? Tudi ti nasprotnik salezijancem? Kaj so ti vendar storili? Nekoč si bil vendar njihov prijatelj?

Naspr. — Dokler niso začeli zidati cerkve.

Sotr. — Dokler niso začeli zidati cerkve. Skoraj bi mislila, da si nevošljiv tako lepega svetišča Mariji P.

Naspr. — Nič nevošljiv; le tega ne morem umeti, čemu v zavodu tako lepa in velika cerkev.

Sotr. — Ne zameri, ako ti rečem, da je tvoje govorjenje res smešno. Ali ne veš, da lepa cerkev in lepi cerkveni obredi podpirajo vzgojo in navdušijo mladino za sveto življenje?

Naspr. — Po mojem mnenju zadostuje kapelica, katero so imeli do zdaj.

Sotr. — Število gojencev in sotrudnikov se je že zdaj tako pomnožilo, da je kapelica večkrat premajhna. Kaj bo šele čez nekaj let?

Naspr. — Ljudi naj nikar ne vabijo. Marsikoga sem že slišal, ko se je jezil, da preveč ljudi prihaja na Rakovnik. Slišal sem celo take, ki bi po mojem mnenju morali salezijance podpirati.

Sotr. — Tudi jaz sem že slišala. Slišala sem pa tudi nekaj drugega . . .

Naspr. — No, kaj pa?

Sotr. — Da duh teme napihuje ljudi, da bi dobra dela ovirali, in če mogoče celo uničili. Toda zastonj se trudijo; Bog ne pripusti, da bi njegovo delo uničili. Zato se salezijanci ne zmenijo dosti za nasprotnike. Oni vedo, da se trudijo za čast božjo in da jim nikdo ne bo mogel škodovati, dokler se bodo držali pravil, potrjenih od sv. cerkve. Brez strahu poslušajo nasprotnike in mirno nadaljujejo začeto delo. Da pa vabijo ljudi, to je želja svetega očeta samega . . .

Sotr. — Zato, ker vedo, da si bodo s to pobožnostjo pridobili božji blagoslov. Pobožen in izkušen sal. duhovnik prof. Pavel Albera, član višjega sal. kapitelna je o priliki duhovnih vaj naravnost rekel salezijanskim duhovnikom: „Razširjanje pobožnosti presl. Jezusovega Srca bo za zavod v Ljubljani mogočen strelovod.“

Naspr. — Kaj je hotel reči?

Sotr. — Da kakor strelovod vabi strelo in jo zmagljivo odbija, tako bo ta pobožnost privabila salezijancem veliko težav in nasprotstva, katere bo pa zmagonosno odbila ter pokazala, da je sal. zavod pod varstvom presladkega Srca. Nadalje je pa tudi salezijanska dolžnost, da skrbijo za dušni blagor svojih sotrudnikov. Duhovščina na Laškem je uvidela, koliko moč imajo salezijanci v svojih sotrudnikih, zato se je zatekla do njih in jih prosila, naj razširjajo češčenje Jezusovega Srca. Slišala sem, da imajo v sal. zavodu v Bologni vpisanih že nad 15 tisoč častivcev. Kako dobro delo! Zakaj bi tedaj salezijanci v Ljubljani ne posnemali gorečih bratov v tujini?

Naspr. — Zakaj pa celo ime, ali bi ne zadostovale začetne črke?

Sotr. — Vprašali so neko blago gospo, sal. sotrudnico, če želi biti vpisana samo z začetnimi črkami, in veš, kaj je odgovorila?

Naspr. — Prosim.

Sotr. — „Zapišite me s celim imenom, ker se ne sramujem pokazati svetu, da sem častivka presladkega Jezusovega Srca in salezijanska sotrudnica. Kaj ne, to so ti zgledi?

Naspr. — Zgledi, ki zaslužijo, da spoštujemo salezijanske sotrudnike in sotrudnice ter podpiramo sal. družbo. S—a.

Različno:

Izpremembe v sal. zavodu na Rakovnku: Čast. gosp. Alojzij Val. Kovačič, do zdaj spovednik v sal. zavodu na Rakovniku, zasede mesto umrlega ravnatelja dr. Angela Feste. Čestitamo.

Za prefekta študijev je izoljen doktor Hieronim De Maria, do zdaj profesor na salezijanski gimnaziji v Mogliano Veneto.

Klerika Josip Malič in Alojzij Kastelic sta po dokončanem trieniju[1]) stopila v salezijanske bogoslovne šole v Turinu. Na njih mesto v Ljubljano je prišel klerik Frančišek Walland, doktor filoz., do zdaj učenec na gregorijanskem vseučilišču v Rimu.

Čast. g. Trione pri sv. očetu V „Momento“ beremo: „Imamo brzojavno iz Rima 24. septembra. — Danes je bil pri sv. očetu salezijanski duhovnik Štefan Trione. Pij X. so z največjo uljudnostjo sprejeli neutrudljivega apostola sal. družbe. Bili so veseli kratkega poročila, katero je čast. gosp. Štefan Trione mogel dati o sal. sotrudnikih in sal. napravah. Veselili so se in blagoslovili načrt o gregorijanskem shodu, katerega nameravajo prihodnje leto sklicati v Turinu. Z zanimanjem so vpraševali v raznih predmetih in slednjič blagoslovili vrhovnega predstojnika in vso sal. družbo, še posebno pa salezijanske sotrudnike.

Cerkveno petje. Za povzdigo cerkvenega petja so ustanovili na Laškem posebno društvo pod imenom „Associazione italiana di S. Cecilia.“ Za predsednika tega društva so sv. oče imenovali patra Amili ja, priorja iz Montecassina, za podpredsednika salezijanskega duhovnika dr. Barato, za tajnika gospoda M. Capro.

---

[1]) Predzadnji salezijanski kapitel v Turinu (l. 1901.) je določil za sal. klerike sledeči šolski red: Po dokončani gimnaziji, novicijatu in triletnih filozofičnih študijih ima vsakdo triletno poskušnjo v enem salezijanskih zavodov. V teh treh letih poučuje v šolah ter se uči ali privatno one predmete, katere mu odkaže generalni šolski svetnik v Turinu, ali pa obiskuje višje javne šole. Po dokončanem trieniju se povrne štiri leta v sal. bogoslovje in šele tedaj, ko popolnoma dovrši bogoslovje, more postati duhovnik.

Nova svetišča Marije, pom. kristijanov: Minuli mesec so salezijanci v Jaboatao (Brazilija) blagoslovili vogelni kamea novega svetišča tik salezijanskega zavoda in poljedelske šole sv. Sebastijana. Isti mesec so blagoslovili vogelni kamen v Trelewu v srednji Patagoniji.

Nova salezijanska provincija: Beneško provincijo, ki je doslej obsegala vse beneške in avstrijske zavode, so razdelili v beneško in avstrijsko. Avstrijska obsega vse zavode v Avstriji, razun Gorice, Trsta in Tridenta. Za provincijala je proglašen č. g. Emanuel Manassero, doktor filozofije in teologije, doslej ravnatelj v salezijanskem zavodu v Oswiecim na Poljskem.

Popravek iz devete štev. Don Boska: Velikost svetišča na Rakovniku. — V stavku: „Svetišče bo stalo sredi bodočega zavoda, ki bo dolgo 158 *m*, visoko pa 17½ *m*“, naj se blagovoli popraviti: — ki bo dolg (namreč zavod) 158 *m*, visok pa 17½ *m*.

Salezijanska družba na Laškem.

1. *Semenišča* — Turin (Foglizzo); Genzano; škofijsko semenišče v Comacchio, škof. sem. v Bova Marini; škof. sem. v Potenzi.

2. *Novicijati* — Foglizzo, Ivrea, Lombriasco, S. Benigno, Genzano, S. Gregorio, Schio.

3. *Gimnazije z izprašanimi učnimi močmi:* Oratorij sv. Frančiška v Turinu, Valsalice, Sv. Janez Ev. v Turinu, Martinetto v Turinu, Borgo s. Martino, Aleksandria, Bologna, Faenza, Ferrara, Parma, Alassio, Colle Salvetti, Florencija, S. Pier d' Arena, Spezia, Varazze, Milan, Treviglio, Caserta, Castellamare, Macerata, Rim, Messina, Palermo, Lanzo, Novara, Este (Civico), Mogliano Veneto, Verona.

4. *Realke* — Bronte, Legnago.

5. *Konvikti* — Fossano, Sondrio, Loreto, Frascatti, Lanusei, Pedara, Randazzo, Intra, Perosa, Este, (c. Manfredini), Castelnuovo, Colle Salvetti, Alvito, Ancona, Gualdo Tadino, Courgne.

6. *Ljudske šole* — Aleksandria, Figline, Pistoia, Busto Arsizio, Bordighera; Sondrio, Artena, Testaccio, Al Marina, Catania, Roma-Testaccio.

7. *Poljedelske šole* — Canelli, Parma, Corigliano, S. Guiseppe Jato, Maroco, Ivrea.

8. *Obrtne šole* — Turin (orat. sv. Fr. in sv. Janeza); S. Benigno, Borgo s. Martino, Bologna, Faenza, Parma, Florencija, S. Pier d' Arena, Spezia, Milan, Caserta, Rim, Messina Novara.

9. *Praznična zabavišča ali oratoriji* — Turin, Foglizzo, Borgo s. Martino, Castelnuovo, Chieri, Nizza Monferato, Bologna, Comacchio, Lugo, Modena, Parma, Alassio, Figline, Florencija, Pisa, Pistoia, Rapallo, Savona, Spezia, Varazze, Disenzano, Iceo, Milan, Treviglio, Alvido, Caserta, Neapel, Sortici, Ancona, Artena, Ascoli, Piceno, Gualdo Tadino, Jesi, Macerata, Rim, Trevi, All' Marina, Aragona, Catania, Marsala, Messina, Terranova, Biela, Novara, Oulx, Trino, Chioggia, Pavia, Schio.

10. *Župnije* — Parma, Bordighera, S. Pier d' Arena, Rim, Monteleone.

Kakor na Laškem, istotako cvete salez. družba v Belgiji, na Španskem, na Portugalskem in v Ameriki. Tudi v Aziji, v Afriki, v Švici, v Avstriji in na Angleškem je že pokazala lepe uspehe. V avstrijski Poljski so odprli do zdaj štiri zavode. Najbolj cvetoč je zavod v Oswiecim, ki ima obrtne in gimnazijske šole, ki uživajo veliko spoštovanje pri ljudstvu in pri vladi.

Častivcem Jezusovega Srca.

Blažena Margareta M. Alakok, častivka Jezusovega Srca in duše v vicah.

(Odrezki iz njenih spisov.)

— Ko sem prvič videla neko redovnico po njeni smrti, mi je rekla: „Kako krute bolečine moram trpeti.“ Ko se mi je dobra redovnica prikazala drugič ter mi pokazala mučno stanje, mi je rekla: „Draga sestra, moje muke so nepopisne.“

— Nekoč sem videle v sanjah že davno umrlo redovnico. Ta mi je rekla, da trpi grozno v vicah in da ji je to trpljenje najbolj povečal prizor neke sorodnice, katero je po božjem privoljenju videla pasti v peklo.

— Nekega dne sem molila pred sv. Zakramentom. Kar se mi prikaže redovnik, zavit v plamen. Vročina, prihajajoča iz plamena, je bila tolika, da se je zdelo, da moje telo gori v ognju. Mučno stanje trpeče duše mi je povzročilo obilo solza. Bil je Benediktinec, pri katerem sem bila nekoč pri spovedi. Prosil me je, naj darujem zanj vse, kar bom storila dobrega in kar bom trpela v treh mesecih. Težko bi bilo natančno opisati, kaj sem morala vse trpeti v onih treh mesecih. Ona duša me ni nikdar pustila. Vedno se mi je zdelo, pa jo vidim tik sebe, v ognju, sredi neznosnih muk, in bila sem prisiljena zdihovati in jokati. Moje trpljenje je bilo toliko, da nisem našla tolažbe in počitka niti tedaj, ko ga je nalagala sv. pokorščina. Če sem se vlegla na postelj, se mi je zdelo, da stoji pred menoj trpeča duša in mi kliče: „Poglej me na ognjeni postelji kjer trpim nepopisne muke.“ In videla sem ono grozno ležišče, ki me pretresa vselej, kedar se spomnim. —

Ako Bog ne pripusti, da bi se tudi vam, dragi sotrudniki in sotrudnice, častivci in častivke presladkega Srca, prikazovale duše iz vic in vas s prosečim glasom nagibale k usmiljenju, ganejo naj vas vsaj besede blažene Margerite, največje častivke presv. Srca, ter naj vas spodbudijo, da boste zlasti v mesecu vernih duš pogosto klicali k božjemu Srcu za usmiljenje in rešenje vernih duš, trpečih v čistilnem ognju božje pravice.

Vabilo: Naj se spoštovani sotrudniki in sotrudnice v obilnem številu pridružijo častivcem in častivkam presladkega Srca. Koliko koristi bodo zajemali iz studenca tega lepega češčenja. Jezus sam je obljubil blaženi Margareti Alakok, da bo njegov blagoslov spremljal v življenju in smrti one, ki bodo častili njegovo Srce. Glas ljubečih častivcev bo pa tem močnejši in bo tem hitreje ganil božje Srce, čim več jih bo skupno klicalo k njemu. Naj se tedaj pridruži še mnogo sotrudnikov pridnim častivcem, ki so že pristopili v *zvezi ljubezni*, da se bo tudi njim vsak mesec posebej odmerilo posebno opravilo češčenja in poseben dan za zadostilno sv. obhajilo. Zato ni treba drugega, kot poslati ime in priimek na „vodstvo salezijanskega zavoda v Ljubljani.“ Vsak prvi petek v mesecu se bere pred izpostavljenim sv. R. Telesom sv. maša za vse tiste, ki so vpisani v *zvezo ljubezni*. Knjižice „Zveza ljubezni v devetih službah“ dobite v Katoliški tiskarni in tudi v salezianskem zavodu v Ljuljani po 14, po pošti po 17 vinarjev.

Češčenje presv. Jezusovega Srca med sal. sotrudnicami in sotrudniki v mesecu novembru.

(Prva številka za imenom pomeni opravilo, — druga dan, kedaj naj opravijo zadostilno sv. obhajilo.)

I. Ahlin Marija 9, 5; Češnovar Fani 3, 24; Dolinar Marija 1, 23; Gregorač Marija 6, 28; Grum Jerica 2, 30; Grušič Marija 4, 7; Jodič Terezija 8, 26; Juvan Ap. 5, 25; Kavšek Marija 7, 13; Kern Marija 8, 9; Korošec Marija 3, 8; Koštrun Marija 1, 22; Krese Alojzija 5, 3; Kukovic Fr 7, 10; L. Ivanka, 6, 16; Lakovič Eva 2, 12; Marn Uršula 4, 6; Novak Marija 3, 27; Oblak Marija 8, 21; Orač Marija 2, 4; Papin Avrelija 6, 17; Pavšič Lucija 7, 20; Petrič Marija 9, 11; Rasp. Ivanka 5, 14; Štritar Marija 1, 18; Svetel Marija 4, 1; Urbanija Marija 2, 15; V. Marija 5, 19; Velkovrh Marija 4, 2; Zajec Apol. 7, 29; Z. Ivanka 3, 11.

II. B. Frančiška 6, 11; Cv. Marija 9, 15; Drobtina Marija 8, 4; Aleš F. 1, 22; Fabjan Marija 3, 18; Gazvoda Cilka 6, 19; Hren Apol. 7, 1; I. A. 5, 7; Jakomin Marija 2, 12; Keber Marija 8, 23; Kerše Marija 4, 27; Kavšek Alojzija 1, 14; Langerholz Marija 9, 2; Luin Josipina 2, 29; Podgoršek Ilka 8, 20; Meglič Ap. 2, 6; Malovrh Marija 7, 16; Oblak Marija 1, 26; Pajk Frančiška 3, 24; Plamberger Ana 9, 30; Prelc Neža 4, 25; Rode Marija 6, 3; Sever Apol. 7, 17; Šivec Marija 9, 5; Šusteršič Frid. 1. 10; Pirman Neža 2, 21; Udovč Ana 3, 13; Vehovec Fr. 8, 28; Zaler Ana 3, 9; Žagar Ana 4, 8; Žigert P. 6, 25.

III. B. A. 5, 5; Bobnar Kar. 6, 26; Brenčič Mar. 5, 25; Čedivnik Antonija 4, 4; Černe Gabriela 2, 24; Gotnik Marija 3, 19; Ivančič Ana 8, 6; Janežič Ivana 1, 12; Jazbec Terezija 7, 18; Kregar Jerica 9, 29; Korn Ana 6, 14; Kremžar Eliz. 8, 17; Lončar Kat. 9. 7; Preclick Jar. 1, 2; Pečar Marija 3, 27; Penče Helena 4, 3; Perdan Marija 5, 8; Petrič Kat. 7, 1; Perpetna ?, 30; Pirc Marija 3, 9; Primožič Marija 5, 13; Rojc Ivana 8, 10; Stezenšek Ter. 9, 28; Sircel Marija 8, 21; Škof Marija 1, 16; Štuper Jerica 4, 15; Turkovič Neža 3, 11; Vidmar Iv. 2, 23; Vojska Nežka 1, 20; Vršnik Joz. 6, 22; Zorja Apol. 4, 9.

IV. B. P. 5, 24; Bartol Angela 4, 20; Breznikar Jos. 7, 22; Cijan Marija 6, 27; Češnovar Pavla 2, 10; Demšar Ivanka 8, 11; Galič Ivanka 1, 19; Hren Alojzija 9, 1; Kanonik Lizika 4, 15; K. J. 7, 29; Kern Marija ml. 5, 30; Kern Rozalija 5, 5; Kožuh Jerica 2, 12; Krnec Ant. 8, 4; Keznar Ant. 3, 13; Lah Alojzija 7, 18; Ljubič Fani 2 9; Migler Helena 5, 6; Ogrin Ana 4, 22; Podgoršek Ivana 6, 28; Pušnik P. 8, 17; Sadar Marjeta 3, 14; Smon Marija 9, 23 Šmid Lucija 1, 7; Svetel Albina 3, 21; Šinkovec Ana 4, 25; Turk Ana 1, 3; Turk Marija 9, 8; Vobner Roza 8, 2; Wurzer Ana 6, 16; Zadnikar Jos. 5, 26; Zor Marija 2, 28.

V. n. — Ažbič Marija 7, 5; Bačnar Ivanka 2, 1; Bogataj Ivanka 5, 19; Gregorač Iv. 8, 12; Gregorač Helena 7, 26; Jarc Marija 4, 1; Kavčič Elza 3, 5; Kokelj Frančiška 6, 12 Kunst Ana 1, 19; Martinšek Marija 9, 5; Mihelič Ana 5, 1; Mlinar Marija 7, 19; More Elizabeta, 2, 12; Potočnik Marija 8, 19; Uršič Ana 3, 19; Uršič Magd. 1, 20; Vehar Marija 2, 5; Žakelj Marija 9, 1; Šega Frančiška 5, 12; Urbančič Frančiška 1, 5.

VI. Bartol Marija 5, 1; Bizjak Frančiška 4, 26; Češnovar Angelica 5, 10; Erbežnik Frančiška 4, 29; Habič Marija 1, 19; Kastelic Frančiška 8, 4; Masle Marija 2, 9; Mejač Neža 3, 11; Novak Antonija 7, 22; Oblak Lucija 1, 12; Suhadolnik Marija 3, 27; Verh Ivana 8, 9; Zavaro Frančiška 5, 8; Žagar Uršula 7, 23.

Odgovor na pogosto vprašanje.

A. Zakaj naj nabiram: za cerkev sv. Antona na Viču ali za svetišče Marije Pom. na Rakovniku

Salezijanec: Za kar ti drago, povsod boš skazoval čast božjo in enkrat prejel bogato plačilo.

Kazen in vzgoja.

Ostrost je dobra le tedaj, kadar se zna skriti tako, da je podobna ljubezni.

Vzgoja ne doseže v napredku najvišjega vrhunca, če se ni prišlo do najmanjših kazni. *Sv. Gregor Vel.*

Prevelike kazni niso pripomočki za povzdigo šole. Strah po besedah Ciceronovih ne more ostati dolgo učitelj dolžnosti. Ž njim se morda doseže zunanji mir, morda učenje, a vse to je prisiljena sužnost, ki nikakor ne služi za moralno vzgojo, katere sedež je v prosti volji. Nikdo ne more verjeti, koliko sovraštva in grenkosti si včasih nakoplje vzgojitelj, ki pozabi, da mora biti oče. Gojenci preveč stiskani najprej začnejo sovražiti vzgojitelja, potem njegov nauk, in kmalu se zavod spremeni v vojašnico.

Monfat.